

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 1. De necessitate Exercitiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

rari potest, maximè si talis sit, qualem S. Ignatius requirit secretus scilicet, & ab omni concursu & aspectu hominum Familiarium præcipuè, remotus, unde tamen ipsi liberum securumque sit ad Sacrificium Missæ aut alia divina Officia audienda egredi. Ex tali enim secessione tres præcipuas utilitates hauriri, idem S. Pater annot. 20. affirmat. 1. Quòd exclusis Amicis & negotijs minùs rectè ordinatis ad DEI cultum, gratiam apud DEVM majorem mereatur. 2. Quòd mens magis collecta, & ad solam DEI obsequium, salutisque propriæ negotium expediendum multò magis expedita maneat. 3. Quòd, quantò magis se homo segregat à Mundo, tantò propius ad DEVM accedat, capaciòrque fiat ad bonitatibus divinæ dona suscipienda.

CAPUT II.

DE PRÆSTANTIA EXERCITIORUM
SPIRITUALIVM.

Duplici modo potest cognosci præstantia alicujus rei: intrinsecis scilicet perfectionibus seu prædicatis; & extrinsecis testimonijs: ex utroque autem hoc titulo singularem Exercitijs Spiritualibus excellentiam convenire ex sequentibus patebit.

TITULUS I.

DE PRÆSTANTIA EXERCITIORUM EX INTRINSECIS PRÆDICATIS.

Innumera quidem prædicata enumerari possent ad dignam de Exercitijs Spiritualibus æstimationem ingenerandam, sed pleraque meritò ad tria revocari possunt, ad necessitatem scilicet, utilitatem, & jucunditatem eorundem; hæc enim quantò majora in illis reperiri demonstrabitur, tantò major quoque de illis æstimatio concipietur.

§. I.

De Necessitate Exercitiorum Spiritualium.

Tria plerumque capita Homini cuique necessaria existimantur, ut finem, ad quem à DEO conditus est, felicitatem consequatur.

consequi queat. Primum est *Cognitio sui*, quæ in eo consistit, ut & finem, propter quem creatus est; & media, quæ ab eodem ad finem hunc consequendum oblata sunt, bene cognoscat, & quæ passiones vel inclinationes ipsum à fine hoc consequendo abducere moliantur, aut per quæ peccata fortè omnino recesserit, clarè intelligat. Quæ quidem *Cognitio sui* quantopere necessaria sit cuivis Homini sapienter more suo ostendit S. Bernardus c. 3. de consid. dicens; *Noveris licet omnia mysteria, noveris sata terra, alta celi, profunda maris; site nescias, eris similis adificanti sine fundamento, ruinam, non structuram faciens. Quidquid extruxeris extra te, erit instar congesti pulveris ventis obnoxium. Non ergo sapiens, qui sibi non est; Sapiens sibi sapiens erit, & bibet de fonte putei sui primus ipse.* Unde meritò alibi Personam DEI introducens sic loquitur: *O Homo, si te videres, tibi displiceres, & mihi placeres: sed quia te non vides, tibi places, & mihi displices. Veniet tempus, cum nec mihi, nec tibi placebis; mihi, quia peccasti; tibi, quia ardebis.* Causam verò hujus necessitatis pulchrè ostendit Hugo l. 3. de anim. c. 6. dum supponens felicitatem & perfectionem Hominis in cognitione & amore DEI consistere, asserit ad hanc DEI cognitionem sine cognitione sui neminem posse pervenire; *frustra enim, inquit, cordis Oculum erigit ad videndum DEVM, qui novum idoneus est ad videndum seipsum. Prius enim est, ut cognoscas invisibilia Spiritus tui, quam possis esse idoneus ad cognoscendum invisibilia DEI. Et si non potes cognoscere te, non presumas apprehendere ea, quæ sunt supra te. Præcipuum & principale Speculum est ad videndum DEVM animus rationalis intuens seipsum.* Hinc meritò Ascetæ potissimam humanarum imperfectionum causam defectum considerationis esse contendunt, uti jam olim DEVS ipse per Prophetam Jeremiam c. 17. indicavit dicens: *Desolatione desolata est terra, quia nullus est, qui recogitet corde.* Et iterum per Isaiam c. 5. *Propterea captivus ductus est Populus meus, quia non habuit scientiam, quia Opus Domini non respexit, opera manuum eius non consideravit. Propterea dilatavit infernus animam suam, & aperuit os suum absque termino.* Nimirum Philisthæos imitatur Diabolus, qui Samsoni victo ante omnia oculos eruerunt, ut

robur

robur suum ob cæcitatem exercere non posset. Jam verò hanc sui cognitionem obtinendam optimum esse medium Exercitiorum Spiritualium sedulum usum, vel ex ipsa eundem Natura, actionibusque susceptis patet; ut enim aquis aut Speculo nemo imaginem suam videt, quando turbata aut obfoscata sunt; Secus verò si pura & limpida essent; ita animus quoque Hominis nunquam ad se cognoscendum magis idoneus est, quàm cum per secessum à negotiis & hominibus mentem liberam & tranquillam reddidit. Accedit quòd per ipsam etiam frequentiore conversatione cum Deo & Christo, qui est lux vera illuminans omnem Hominem, tantopius Lumen hauriatur ad perfectam sui cognitionem obtinendam, præ reliquis expertus est Rodericus Meneſius qui, cum Exercitiis Spiritualibus vacasset, terribilia se huiusmodi Spectra vidisse affirmabat; cumque rumor hic ad ipsius Regis aures pervenisset, ideòque iussus esset Rodericus egerere, qualia fuissent Spectra, quæ in sacra sua solitudine spectasset, respondit is, seipsum se, suaque peccata, maleque domitas passiones, quibus nulla magis horrenda Spectra intervenire possent, clarissimè fuisse intuitum.

Alterum ad Finem ultimum consequendum medium est *Status*, ad quem quisque à Sapientissima DEI Providentia vocatus est *Electio*; cum enim Adolescentiæ maxima in se imbecillitas consilii, plerumque id sibi quisque genus ætatis degendæ constituit, quod maximè ad amantem vitæ, adeòque impletur certo aliquo genere, cursuque vivendi antè, quam potuit, quid optimum sit, iudicare; unde cum S. Ignatius ex una parte perspiceret, quanti esset momenti certum aliquid quod vitæ genus maturo sibi consilio designare, ne infeliciter de eo deliberaretur, quod semel tantum statuendum est & in quo summa maximi omnium discriminis vertitur; et altera verò parte adverteret, ex vulgi iudicio vitam pleròque instituisse, atque adeò, dum posteriores quasi per caliginem vestigia priorum premunt, à recto cursu aberrare, merito solertem adhibuit curam, ut quisque sic de vitæ summo constitueret, quemadmodum DEUM velle, sibi que summo expedire iudicaverit; quem in finem hæc Exercitia maxime censebat idonea, utpote in quibus & animus à noxis, que luminis divini illapsum impedire possent, purgatur: & ab

omni inclinatione quæ in unam potius, quàm aliàm partem inclinet; exiit: & idonea auxilia ad opus tanti momenti cum optato successu peragendum, per crebriorem orationem impetrantur, ut, quemadmodum os Domini interrogatum est antè, quàm certum vitæ genus electum est, ita responsum quoque ab eo salutare accipiat, & de salute sua spem bonam concipere queat, utpote qui eorum sit de numero, de quibus Christus Jo. 10. dixit: *Oves meæ vocem meam audiunt, & ego cognosco eas, & sequuntur me, & ego vitam æternam do eis, & non peribunt in æternum, & non rapiet eas quisquam de manu meâ.*

Tertium Medium ad finem ultimum consequendum est *Reformatio Statûs*; eùm enim Anima nostra ad imaginem DEI creata sit, facilè contingit, ut pulvere variarum Imperfectionum & Criminum fœdata, priorem pulchritudinem amittat, atque ad eò renovatione indigeat; hinc Apostolus tam sollicitè monet Ephesios c. 4. ut secundum pristinam conversationem deponant veterem hominem, qui corrumpitur secundùm desideria erroris, renovatur autem Spiritu mentis suæ, & induant novum Hominem, qui secundùm DEUM in justitia creatus est, & sanctitate veritatis. Ad hanc autem morum, vitæque reformationem aptissimum esse instrumentum Sacra, de quibus hic sermo est, Exercitia, testes sunt; inquit Author Imaginis Societatis, infiniti toto Orbe, qui ea non minori sua voluptate, quàm fructu sunt experti. Sed unus sit instar omnium Augustinus Carvajalius Augustiniani Ordinis Theologus, qui cum Bononiam à Pontifice missus esset ad D. Jacobum Cænobium in veterem disciplinã restituendam, non aliis id præfidiis facere aggressus est, quàm piis his Societatis comentationibus, quibus ipse cum per mensem se exercuisset, candidè testatus est, se, quamdiu in Religione vixisset, rationem aliquam, quã rectè incederet, semper optasse, eamque nunc demum, cum in hæc S. Ignatii exercitia incidisset, invenisse. Quæ quidem ille avidissimè hausta, atque in intimum demissa pectus tanti fecit, ut in iis verè divinum aliquid inesse apertè diceret, eaque deinceps in alios tantò libentius derivârit, quanto dtutius quæsit, ipse, & seriùs invenit.